

Риёзус солиҳийн шархи / Риёзус солиҳийн шархи / 578-ҳадис

578 - وَعَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْحُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: يَبْنُمَا نَحْنُ فِي سَفَرٍ مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ؛ إِذْ جَاءَ رَجُلٌ عَلَى رَاحِلَةٍ لَهُ، فَجَعَلَ يَصْرِفُ بَصَرَهُ يَمِينًا وَشَمَائِلًا، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ كَانَ مَعَهُ فَضْلٌ ظَاهِرٌ فَلْيَعْدُ بِهِ عَلَى مَنْ لَا ظَاهِرٌ لَهُ، وَمَنْ كَانَ لَهُ فَضْلٌ مِنْ زَادٍ، فَلْيَعْدُ بِهِ عَلَى مَنْ لَا زَادَ لَهُ»، فَلَكَرَ مِنْ أَصْنَافِ الْمَالِ مَا ذَكَرَ، حَتَّى رَأَيْنَا أَنَّهُ لَا حَقَّ لِأَحَدٍ مِنَّا فِي فَضْلٍ». [رواه مسلم] [1728]

578. Абу Саид ал-Худрий розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам билан сафарда бўлганимизда бир киши уловида келиб, ўнгу чапга қарай бошлади. Шунда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам: **«Кимда ортиқча улов бўлса, уни улови йўқقا берсин. Кимда ортиқча емак бўлса, уни емаги йўқقا берсин»**, дедилар ва молнинг ҳар хил турларини анча зикр қилдилар, ҳатто ҳеч қайсимизнинг ортиқча нарсасида ҳаққи йўқ экан деб ўйлаб қолдик».

Ином Муслим ривояти.

Шарҳ: Бу ҳадисда садақа, сахийлик, ҳамдардлик ва хайр-эҳсон қилишга тарғиб этилмоқда.

Ином Қуртубий «Муфҳам» китобида қуидагиларни айтдилар:

«Эҳтиёж зарурат даражага чиқиб, очарчилик юзага келса, унда ўша муҳтожларга ортиқча нарсани тарқатиш вожиб даражага кўтарилади. Шунинг учун саҳоба: «Ҳатто ҳеч қайсимизнинг ортиқча нарсасида ҳаққи йўқ экан деб ўйлаб қолдик», деб айтиши бежизга эмас. Яъни эҳтиёждан ташқариси бўлган мол-мулкни очарчилик пайтида йўқсилларга тарқатиш мажбурий бўлиб қолмоқда. Бу ҳукм Қиёматга қадар амалдадир. Шунақа пайларда ортиқча нарсаларни ушлаб туриш ҳаром бўлиб қолади».

Манба: hadis.islom.uz

